Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hec est noua queda[m]. singular[is] atq[ue] rara legenda. ex alijs sex lege[n]dis collecta et perfecta. tractans de origine. et vite. ordine. de conuersione. ac magistrali disputatione. ast de ...

Petrus <Frater>

Argentin[ae], 6.IV.1500

Capitulum decimumoctavum. De imperatrice et porphyrio

urn:nbn:de:bsz:31-333645

Visual Library

Tunc iuſ-
ſu tyranni mi-
niſtri eam ve-
ſtibus exuen-
tes. ferreis vir
gis corp⁹ eius
tenerum lacerabant Et dū
verberando alij deficiebāt:
alij ſtatim ſuccedebāt. Ma
net interim virgo katheriā
conſtans. ꝛ deum laudans
in verberib⁹. et gratias deo
agens. Sciſcitabatur autē
tyrannus. an ſi verberibus
fracta. regijs mandatis ve-
lit eſſe obediens. vt tunc re
laxaretur a pena. Sed vir-
go beata feriente robuſtior:
imperante rege ſublimior:
ſciſcitanti conſtanter reſpō
dit. O canis impudentiſſi
me. fac quecunqꝫ iniquiſſi-
ma mens tua excogitare po
teſt. Ego per penas illi me
reddere habeo. qui me ꝑ pe
nas redimere dignatus eſt
Talib⁹ cruciatib⁹ quādoqꝫ
vt ſpero me videbis cū ſan
ctis in gloria. tu vero eter-
nis deditus cruciatib⁹ do-
lebis tanta ꝛ talia in me et
in alijs famulis dei preua-
luiſſe. Clauditꝛ hinc ex iuſ-
ſu regis virgo regia in car-
cere tenebroſo. fame et ſiti
biſſenis dieb⁹ cruciāda. ſub
ꝓfinito edicto. ne lumen ce
li videat. ꝛ ne aliud q̄ꝫ tene
bras horrendas reſpiciat.
Sed nec in his xp̄s famu
lam ſuam deſeruit. Aſſunt
enim illi. angeli de celo cō-
fortantes eam. ꝛ ineſtima-
bili claritatis fulgore locū
carceris irradiantes. adeo
vt cuſtodes qui a foris ex-
cubias obſeruabant. pre ti
more nimio in ſtuporē men
tis conuerterentꝛ. Nullus
tamen eorum tyranno qđ
viderat dixit. aut referre ꝓ-
ſumpſit pre ſua feritate.

Capitulū deci mumoctauuꝫ.

Quomodo imperatrix ꝛ miles porphi-
rius militie princeps. In-
trantes carcerem viderunt
katherinam ſedentem inter
ſanctos angelos in carcere.
ꝛ quomodo eos in fide xp̄i
informauit. ꝛ quomodo cō
uerſi ſunt ad xp̄m. Simili
ter quomō porphirius cō-
uertit ducentos viros ſibi
ſubiectos ad fidē xp̄ianā.

Capitulum XVIII

ACcidit autez interea vt maxentiuſ pro cauſis inſtantibꝫ extrema regionis ꝯfinia adiret. Pernotuit ĩterim regĩe crudeliſſima viri ſui ſententia de beata katherina. qualiter ſcʒ innocentem virginem ꝑ ſapientes predictos tractaſſet. Et quomodo illi prudentiſſimis ex verbis puelle deuicti. ⁊ ad fidem chriſti ꝯuerſi. glorioſa paſſione de mũdo migraſſent. De quo facto vir eius ĩdignatus dũ virgo dijs libamina offerre noluiſſet. diris ceſã ſcorpiõibus ſub arta cuſtodia carceris iuſſerit ꝯcludi. vbi ꝑ duodecim dies iuxta regis crudelis ſententiam puella innocens nullo cibi alimento frueret̃ Audiẽs aũt

regina ferale coniugis edi-
ctum. Quis gentili errore
teneretur. tamen animi in-
genuitate tenere etatis mi-
serat puellā. Fitqꝫ anxia vi-
dere faciem ꝟginis. ⁊ ei col-
loqui affectat. ſꝫ ne id com-
pereat vir eius vehemēter
formidat. Talia meditādo
regina domū ſolitaria iam
bulat. fit illi optato euentu
obuiam princeps militie q̇
dam. Porphirius nomine.
vir ſtrennuus ⁊ ſerenus. ⁊
q̄ntū ad ſeculi dignitatem
conſilio prudens. fide ꝓm-
ptus ⁊ ꝯſtans. amici ſecre-
tum intra clauſtra ſilentij
ꝯſtantiſſime ſeruans. Hūc
ad ſe euocans impatrix an
guſta. aperit ei volūtatem
ſuam. ſimulqꝫ poſtulat vt
amotis aut placatis cuſto-
dibꝰ carceris. viſu ⁊ collo-
quio virginis potiretur.
Nam neceſſe eſt inquit. vt
tibi o porphiri ea q̄ me ſol-
licitāt aperiam. Multa. n.
hac in nocte ꝑ viſum paſſa
ſum. quorū ambigua reue-
latio. me adeo ſuſpenſā red-
dit. vt in quodcunqꝫ horū
exitus. ſiue in aduerſum ſi
ue in proſperum vertatur
ignoro. eorū tamen aliquē
euentum mature mihi ſuꝑ
uenturum certiſſime cogno
ſco. Uidebam ſane hāc de
quā loquimur puellam, in
tra ſepta domicilij ſedentē
ineſtimabili claritate circū
fultam. et viros dealbatos
circumſedentes. quorū vul
tus inſpicere pre claritate
non poteram. Illa autem
me intuens iubet propi-
us accedere ⁊ de manu vni
us eorum qui aſſiſtebāt co-
ronam auream accipiens.
capiti meo īponebat dicēs
mihi hec verba. Ecce tibi
impatrix corona e celo mit
titur. a domino meo iheſu
chriſto. Qua ex viſione ſu
ſpenſa. nec ſomnum capere
nec ore vnius momento q̇e
ſcere poſſum. ita cor tremu
lum me ad videndum vir-
ginem exagitat. Per te er-
go mihi viam ad puellam
eundi. et videndi faculta-
tem dari precor o porphiri.
Cui porphirius reſpondit
Tuum eſt domina angu-
ſta imperare quod vis. me-
um vere eſt perficere que

ſubes. ⁊ hoc anīo ꝯſtanti.
Vñ ⁊ me ad hoc promptuꝫ
īuenies famulū. licet im-
peratoris iram ſciā pro cer-
to nō me poſſe vitare. ſi reꝫ
ſciuerit; Nam de puella de
qua loqueris crudeliter ab
imꝑatore actū ꝯſtat. quia ⁊
ego interfui qñ ab extremiſ
finibꝫ regiōis ſapientes cō-
uocatos diſputare ꝯſtituit
aduerſus puellam. Sed et
ꝓmiſſis muneribꝫ ſi victaꝫ
redderent vehemēter inci-
tauit. Illi aūt aduerſus eā
ſtare. nec vna hora ꝑualue
rūt; ſed illico ꝯuerſi. deum
hūc quem puella p̄dicabat
publice fatebant᷑. vñ ⁊ indi
gnatus imꝑator om̄s igni-
bus tradi imꝑauit. In q̇bꝫ
illud inſigne miraculū con
tigiſſe vidi ⁊ ego. ꝙ in his
om̄ibꝫ nec in capillis nec ī
veſtimentis eoꝝ vlla leſio
ignis apparuit. Qua ex re
fateor o regia. ex illa die ſic
verba illius; quibꝫ ip̄a de-
os noſtros exprobrauit. ſic
inq̄ꝫ cor meū conturbando
ſollicitauit. vt quicq̇d dījs
exhibebamus. totuꝫ friuo-
lum deputem ⁊ inane. Vñ
niſi lex noſtra xp̄ianorū ſe-
ctam penitus abhorruiſſet
facile q̇s poterat me ad cul
tuꝫ xp̄i impellere. Sꝫ quo
niam tu opportune vt puto
ꝯſiliū meū ꝑueniendo cō-
mones; quid aliud reſtat.
niſi vt cuſtodes carceris
ad voluntatē noſtram infle
ctamus mercede. vt et ipſi
hoc ip̄um celare ſtudeant.
Nec mora porphiriꝰ prin-
ceps ad ꝯſenſum eoꝝ cuſto
des emolliuit. Igit᷑ prima
vigilia noctis regina ⁊ por
phirius ꝓcedūt ad carcerē.
Et introeuntes viderūt eū
ineſtimabili claritate vndi
q̄ꝫ choruſcare. ex cuius ful-
gore ꝑterriti. corruerunt in
terram. Mox ineſtimabi-
lis odor ſuauitatis naribꝰ
eoꝝ infuſus. ad ſpem melio
rem eos ꝯfortauit. Surgi-
te inquit virgo egregia ⁊ ne
paueatis. q̇a ⁊ vos xp̄s vo-
cat ad palmā. Surgentes
aūt ꝯtemplati ſūt puellam
ſedentē. ⁊ angelos dei pla-
gas ⁊ carnis ſciſſuras aro-
matico vngento circumfo-
uentes. quibꝫ caro; ⁊ cutis
ſup̄ficies inadmirabilē ver
tebatur decorem. Viderūt
etiam ⁊ ſeniores circūſedē-

tes quoꝝ vultus inedicibi
li lucis candore emicabant
Horuz ab vno qui aſtabat
xp̄i virgo coronam accepit
velut aureo colore rutilan⸗
tem.⁊ regine capiti impoſu
it. Dixitq́ȝ circūſedentibꝫ
ſenioribꝫ qui erāt ſpūs cele⸗
ſtes. Hec eſt illa dn̄i mei ꝯ
qua poſtulauerā regia. quā
militie ⁊ corone nr̄e a deo
ꝯſortem fieri mihi depopo
ſcerā. Sed ⁊ hūc ꝗ aſſiſtit
militē in noſtre ſortis nūe⸗
rum aſcribi volumus. Ad
hec illi inquiūt o precioſā
xp̄i margarita; ſuꝑ his. pre⸗
ces tuas ille ſuſcepit. ꝓ cuiꝰ
amore et honore flagella et
carceris horrorem ferre nō
timuiſti. Sed ⁊ eterno mu
nere ab ip̄o tibi collatū eſſe
conſtat. vt ꝓ ꝗbuſcūq́ȝ ma⸗
ieſtatez ip̄ius interpellaue⸗
ris; impetratū votū tuū re⸗
portabis. Hos aūt qui viſi
tatiōis gratia tibi aſſiſtunt
ſcito inter primitias laborū
tuoꝝ iam aſcriptos. quos
triumphali paſſiōe añ te ce⸗
lica regna excipient corona
tos. Mox vero militie tue
agone pacto. te ille imorta⸗
lis ſponſus tuus intra vite

ianuā eterne. ſuſcipiet. vbi
tibi modulis dulcibꝫ inde⸗
ſinenter celica organa reſo⸗
nabūt. vbi ⁊ clariſſima vir
ginū turba inter lilia roſeis
floribꝫ vernātia ſequuntur
agnū quocunq́ȝ ierit. His
dictis beata ꝟgo katheria.
reginā ꝯſolatori cepit dicēs
Jam o regina forti eſto aīo
quia poſt hoc triduū itura
es ad deū. Ne ergo momen
tanea tormētoꝝ genera for⸗
mides. ꝗa nō ſūt condigne
paſſiōis huiꝰ cꝑis ad futu⸗
ram ⁊ interminabilē gloriā
que talibꝫ p̄parat a xp̄o. et
q̄ ꝓ xp̄o penis paſſis mer⸗
catur. Ne ergo verearis in
quā regis tꝑalis; aut morta
lis ſponſi minas vel penas
qui hodie in ſua ſuꝑbit po
tentia. ⁊ cras putredo futu
rus eſt ⁊ vermis. Ne verea
ris inquā eius conſortium
aſpernari. ꝓ rege eterno ⁊ i⸗
mortali ſponſo ſcȝ dn̄o nr̄o
ih̄u xp̄o. qui ꝓ caducis ho⸗
noribꝫ donat eterna p̄mia;
et pro trāſitorijs bonis lar⸗
git gaudia ſine fine manſu⸗
ra. Ad hec verba ꝟginis be
ate; porphirius ꝗ prime co⸗
hortis p̄fecturaȝ agebat. et

magnis rerum poſſeſſioni-
bus pollebat: cepit rogādo
virgini inſiſtere. q̄nam illa
eſſent premia que xp̄us mi-
litibus ſuis ꝑ damnis tem
poralibus recompenſabit.
Cui virgo. audi inq̇t o por
phiri ꝛ animaduerte. qꝛ ho
minem mortalem q̄uis ſit
potens. quālibet diues aut
incolumis. nulla tamē vn-
q̄ꝫ tanta vigilantia tātaqꝫ
circūſpectio eum ꝑmunire
valet cuiuſcunqꝫ etiā con-
ditionis quin in ſuo ſtatu
immutet̄. Intuere diligen
tius quā breuis eſt vita ho
minis. Ip̄e deniqꝫ rerum
diuitie quantūlibet longo
tempore in magno labore
queſite, quam celeri lapſu
effluunt. Quid em̄ foren-
ſes q̄rimonie aliud clamāt.
niſi rex̄ p̄rimonia ſublata?
Aiaduerte an ipſe vrbes e-
iuſdem dignitatis ſtatū ad
huc retineant. quo prio tp̄e
fundate ↄſtiterāt. Q, ſi ita
ē ymmo qꝛ ita ē. nūc in ad-
uerſum mētis defige intui-
tum. Et q̇a interrogando
ſciſitaris que ſint ꝛ quāta
illa premia que ſuis xp̄s ꝑ
tranſitorijs rependit, ſic ac
cipe. Porro ſi hec que ſunt
ſub celo. ſunt tam fluxa at-
qꝫ fugitiua aliquo modo fo
rent expetenda. cur nō mul
tomagis q̄ ſuper celos ſunt
firma ꝛ ſtabilia, humanas
mentes nō oblectarent: pre
ſertim cū illa ſcꝫ tp̄alia nec
ad votū poſſint retineri. et
iſta ſemel accepta nō poſſūt
amitti. Mundus iſte velut
carcer tenebroſus eſt. ī quo
nullus ita naſcit̄ vt nō mo
riatur. Illa aūt ſup̄na p̄ria
pro qua fit mūdi cōtempt⁹
velut ciuitas eſt. q̄ ſole nū-
quā indiget. vbi nulla tur-
bat aduerſitas. nulla neceſ-
ſitas āguſtat. moleſtia nul
la inquietat: ſed perhennis
gloria. iocuuditas ꝛ leticia
eterna. felicitaſqꝫ in ea reg-
nat ſempiterna. Si queris
q̇d ibi ſit. vbi tanta gloria
ac talis beatitudo conſiſtit
aliter dici non poteſt. niſi
quicquid boni eſt. ibidem
eſt. ꝛ quicquid mali eſt. nuſ
quaꝫ ibi eſt. Quod inquis
bonum illud eſt? Dico ta-
le eſt. quod oculus non vi-
dit. nec auris audiuit. nec
in cor hominis aſcēdit que
preparauit deus diligenti-

bus ſe Ad hanc felicitatem quidam diuicijs conſtipatus anhelabat dicens. Uſqȝquo deus in hoc ſqualentis mundi puluere me retines? Uſqȝquo ſiciẽtem ad te ſpiritum inter carnis ergaſculum retines? Uſque quo prolõgatur incolatus meus? Hec eſt illa deſiderabilis patria: vbi non eſt luctuſ neqȝ clamor: neqȝ dolor. ſed abſterget deus omnem lacrimã ab oculis ſanctorum. De qua dicit vnꝰ propheta ex ſuis. Saciabor cum apparuerit gloria tua. Parua quidem ſunt q̄ dico tibi. ſed rerum experientia ſenties. ea ſi fidelis vſqȝ in finem pſeueraueris.

Capitulũ. XIX

quomodo imperatrix ꝛ porphirius parati ad martyrium procedunt de carcere.

Et quomodo porphirius conuertit pluſqȝ ducentos milites ſuos ad fidem chriſti. Et quomodo chriſtus venit ad beatam katherinam: ↄſolans eam. Et quo modo rex pſentari ſibi iuſſit puellam. et videns eam tam pulcram. quam tamen fame iam quaſi periſſe credebat. furore repletus carceris cuſtodes perdere volebat. quos et katherina excuſauit vt inoxios. Et quo modo impator iterato ſancte ꝟgini perſuaſit iniqua. Et de pulcherrima ipſius reſponſione ad illum. predicendo eidem mortis vindictam. quam deus per chriſtianum facturus erat de ipo Et quomodo de reſpõſione ſancte. furioſus tyrannus turbatus eſt. et ad circumſtantes miniſtros mãdauit virginem ſupplicijs deficere ꝛ perire.